

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. földszint (Arany Bika bérház). Tel.: 113. (7 mel-állomással). Szerkesztőségi hiv. órák d. u. 3-7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO
Független Kiszárga, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félemlét. Telefon: 113. (7 mel-állomással). Hivatalos órák: reggel 8-este 6 ig.

Termeljünk többet és jobban

Irta: Bárányos Károly földművelésügyi miniszter

A világ egyik legnagyobb közgazdasági szaktekintélye nemrégiben összeállította a háború utáni közgazdaság tízparancsóját. Az első parancs termeljünk többet; a második: termeljünk jobban! Ez a két parancs a legnagyobb mértékben vonatkozik a mi kis, lerongyolódott Magyar országra és ezen belül még fokozottabb mértékben a magyar mezőgazdaságra. Mert agrárál-lam vagyunk, mezőgazdaságunk nemcsak a legszükségesebb élelmickekkel látja el az országot, hanem a mezőgazdasági termelés és a földi árucseré révén nekünk kell biztosítani nem kis mértékben a magyar ipar nyersanyagait is.

Termeljünk többet, termeljünk jobban? Lehet ezt követelni tőlünk, amikor földjeink leromlottak, sem istállótrágyánk, sem műtrágyánk nincs; amikor igasállataink nincsenek, vontatóink és mezőgazdasági gépeink elpusztultak, kis eszközeinket nem tudjuk felújítani? Valóban nehéz ezt követelni. A magyar paraszt akkor is dolgozott látásból vakulásig, amikor nem a magáét művelte, méginkább fog most, a sajátját. Tudja, hogy magának dolgozik és amikor dolgozik, egyben az egész országot is építi. A magyar mezőgazdaság nem tud mutatni gyönyörűen ivelő, új hidakat, csillogó új színpárokat, lázasan líhegő acélszörnyeteket, amelyeket roncokból varázsolt elő az ipari dolgozók nemán issza be a föld, annak ízet is csak az érzi az új kenyéren, aki nagyon, nagyon szereti a parasztot és a magyar földet. Mégis azt, hogy a magyar paraszt él, dolgozik és előrehalad, észre kell venni mindenkinek, aki aratás után nagyobb darab kenyeret kapott, mint tavaly.

Valószínű, hogy a most következő gazdasági évben nem sokat tudunk még könnyíteni földművelő népünk keserves munkáján; sokat fog már javulni az állatállomány, az istállótrágya és a műtrágya helyzet; több lesz a mezőgazdasági gép és eszköz, de még mindig nem lesz annyi, amennyi kellene és főképp, amennyi nyújtani szeretnénk. Pedig különösen a gépesítés ügyét volna fontos előbbre vinni, mert csak ezáltal biztosíthatjuk, hogy a földművelő ember a túlfeszített munkától le ne romoljék és idő előtt meg ne rokkanjon. De tudunk már nyújtani valamit, ami minden termelő munkának, de leginkább a mezőgazdasági termelő munkának első feltétele: nyugalmat és biztonságérzetet.

Ha senki sem vásárol drágábban, megszűnnek az árdrágítások.

A kormány megindítja a kenyércsatát

Dr. Erőss János közellátásügyi miniszter szerda esti rádióbeszédében a gabonabeszolgáltatási kötelezettséggel foglalkozva, hang súlyozta, hogy az eredetileg 8,5 millió kat. holdra kivett beszo-gallatást, az aszálykára való tekintettel 4,5 millió holdra kellett mérsékelni. Emellett egy millió holddal kisebb területen termelt kalászos, mint máskor. Ez a két tényező olyan termés-eredményt hozott, amely mellett a beszo-gallatási rendszer szinte elviselhetetlen teherpróbának van kitéve.

Az inflációs pénzürelvet addig szaporította a pénz, amíg az ország teljesen pénz nélkül maradt. Így a beszo-gallatás első hónapjában felvásárlásra nem kerülhetett sor. A stabilizáció után viszont nem volt elég pénz ahhoz, hogy fennakadás nélkül lehessen vásárolni.

Az ország közellátási helyzetét ma két dolog jellemzi. Zsírdeh-csúdsunk biztosítva van, a másik oldalon azonban az a veszély, hogy gabonából hiányunk van. Kenyergabonából, valamint a felhasználásra kerülő pöttye-kekből: árpából, zabból, kölesből és kukoricából együttesen nem termelt annyi, amennyi a kenyér-ellátás biztosítására szükséges lett volna. Minthogy a gazdák nem szolgáltatnak be annyit, amennyi az ellátatlanok kenyér-ellátására az év hátralévő hónapjaiban még szükséges, a kormány megindítja a kenyér-csatát.

Emek keretében külön jutal-mazza a közellátásügyi minisz-ter a fölleszolgáltatást teljesítő gazdákat és megbírságozza azokat, akik záros határidőig nem teljesítik kötelezettségüket. Bejelentette a miniszter, hogy

ezenfelül még a legjobb beszo-gallatást teljesítő törvényhatóság-ok részére mintegy félmillió for-rint értékű mezőgazdasági gépe-ket és egyéb termelőeszközöket fog kioszani.

— El vagyok szánva, hogy a kenyércsatát megvívjuk és meg-nyerjük — fejezte be előadását a közellátásügyi miniszter. Aki en-gem jól ismer, jól tudja, hogy a mezőgazdasági népeség érdekei-ért harcoltam egész életemben, megsem riadok vissza a legkemé-nyebb eszközök alkalmazásától sem, mert Magyarország létérde-keinek biztosításáról van szó. — Teljes szuverenitásunk vissza-nyerése előtt állunk. A demo-krácia a magyar köztársaság szárnnyakelésének első óráiban nem zuhanhat vissza a gazda-sági zűrzavar karmába.

Marshall tábornok Londonba, Párisba, majd Moszkvába utazik

Az Egyesült Államok sere-tusa egyhangúlag jóváhagyta Marshall tábornok külügymi-niszteri kinevezését.

Az Egyesült Államok külügy-miniszteriumának magasrangú tisztviselői, de esetleg a tengeren-tuli diplomaták között is, nagy-arányú személyesre várható, mielőtt Marshall tábornok át-vozzal a külügyminisztérium ve-zetését.

Londoni értesülés szerint Mar-shall tábornok rövidesen London-ba látogat, hogy megbeszélése-ket folytasson Bevinnek. Marshall ezután Párisba készül a csatlós-államok békeszerződésének alá-írására, majd innen Moszkvába utazik a külügyminiszterek érte-kezletére.

Marshall külügyminiszterré való kinevezését a szovjet sajtó minden kommentár nélkül kö-zölte. A moszkvai diplomaták úgy vélik, hogy Marshall kü-lönsképpen nyilatkozza és méltó-ságteljes magatartása miatt fog-ják értékelni és méltányolni.

A francia külügyminisztérium-hoz közelálló „Monde” Byrnes amerikai külügyminiszter le-mondásáról írva, többek között ezt írja:

Marshall tábornoknak kineve-zése az első eset, hogy az ame-

rikai külügyminiszteri posztot katoná kapta meg. A különböző tárlatgatások között legvalószí-nűbb az, hogy Marshall kineve-zése azért történt mert az ame-rikai külpolitikában hamarosan a távolkeleti kérdések kerülnek előtérbe. Mialatt az amerikai kormány békes és békülékeny hajlandóságát hirdeti — írja a lap —, általános meglepetést kel-tett, hogy a küszöbönálló moszk-vai értekezleten az Egyesült Ál-lamokat 3 katonai személyiség képviseli: Badell, Smith tábor-nok, moszkvai amerikai követ, Clay tábornok, a németországi amerikai katonai kormányzó és Marshall tábornok, az új ame-rikai külügyminiszter.

Az atomerő kérdés

Newyork, jan. 9. (Reuter): Baruchnek az atomerőbizottság elnöki tisztéről és Byrnesnek a külügyminiszterségről törtépt lemondásától azt várják, hogy Amerika politikája az atomerő kérdésében a biztonsági tanács esztendőki ülésén kevésbé me-rev lesz. Newyorki beavatott po-litikai körökben lehetségesnek tartják, hogy Marshall tábornok, az új külügyminiszter lazít a Byrnes által támogatott, Baruch-

tól képviselt meg nem alkuvás vagy — vagy — magatartásán és engedékenyebb lesz a vétojog kérdésében az atomerőbizottság megsejtőjének megbüntetésével kapcsolatban. Nincs szó azonban változásról az Egyesült Államok politikájának abban a tekintet-ben, hogy minaddig megtartják maguknak az atomerőbányar-tás titkát és megőrzik a bomba-készletet, amíg a nemzetközi el-lenőrző bizottság teljesen meg nem szerveződik. (MTI)

Truman elnök üzenete

Washington (AFP): Truman elnök a kongresszushoz intézett üzenetében kijelentette, hogy az idén nem szabad csökkenteni az adókat és feloldást intézett a kereskedelemhez és iparhoz, hogy mérsékeljék az árakat, kü-lönségen a közfogyasztási cik-kekért. Hangsúlyozta a terme-lés fokozásának fontosságát. El kell kerülni a sztrájkokat és a kollektív szerződés vitáit. — Ahhoz, hogy az árcsökkenés va-lóban hatályos legyen, szüksé-ges, hogy a munkát ne állítsák meg, a szakszervezetek pedig ne követeljenek túlzott béreme-nést. Viszon a munkáltatóknak is el kell ismerni, hogy a meg-

növekedett termelés lehetővé teszi az árak csökkentését és a bérek emelését.

A szovjet vezérkar főnöke ellátogat Angliába

Moszkva (Reuter): Vasilevicski tábornagy, a szovjet vezérkar főnöke elfogadta Montgomery meghívását és tavasszal ellátogat Angliába. A szovjet kormány már beleegyezett Vasilevicski angol utazásába. Montgomery kijelentette, örö-mére szolgál, ha alkalma lesz Vasilevicskiinek bemutatni a brit katonai iskolákat és intéz-ményeket.

Montgomery elragadtatással nyilatkozott moszkvai fogadtatás-ról. A Szovjetunió népe barát-ságos — mondotta —, láttam mindent, amit akartam és min-den kérdésre választ kaptam.

A brit közvélemény nagy figye-lemmel kíséri Montgomery moszkvai látogatását. A sajtó derűlátással ír a brit-szovjet vi-szony javulásáról. Hivatalos körök-ben rámutatnak arra, hogy Montgomery semmiféle hivatalos javaslatot nem vitt Moszkvába Londonban azonban nem titkol-ják azt a kívánságot, hogy Ang-lia szövetségben katonai együtt-működési egyezményt a Szovjet-unióval, hasonlóan ahhoz, mint amely a brit és amerikai vezér-kar összhangját biztosítja.

Szovjet kitérítés a magyar demokrácia harcok katonáinak

MTI jelenti: Megtisztelő magas kitérítés érte azokat a magyar katonákat, akik a fasiztadulás idején a győzelmes orosz haderő oldalán Magyarország felszaba-dításáért harcoltak. A hatalmas szovjet birodalom érdemrenddel tüntette ki a magyar demokrácia harcok katonáit, akik életük kec-káztatásával tettek bizonyosságot amellett, hogy megvédik a ma-gyar demokráciát. A magyar nemzetre is dicsőséget hozó ki-tüntetések január 11-én, szom-baton ünnepélyes külsőségek kö-zött adja át Tildy Zoltán állam-elnök jelenlétében Szviridov altá-bornagy a magyar hadsereg tag-jainak.

Fegyverszünet Palesztinában

Jeruzsálemi jelentés szerint a Stern-csoport és az Irgun Zvei Leumi zsidó terrorista szervezet fegyverszünetet kötött az angol-okkal.

Ha ezt megismerjük, a többi már főképpen az Urison és a magyar paraszt két karjának a dolga; nem kell parancsba adni a jelszót, amely ésidőitől ugys iratlan törvénye a magyar pa-rasztságunk; termelj többet, ter-melj jobban!

Igazolvány képek
BOEVATH FOTÓTÓL,
Simonty utca 1/b.

Nagy Ferenc miniszterelnök beszámolója a helyzetről

Hompola Mihályt és Koszér Nándort jelöli államtitkárnak a Kisgazda Párt

A Független Kisgazda Párt politikai bizottságának szerdán este tartott ülésén Nagy Ferenc miniszterelnök beszámolt a helyzetről és azután részletesen ismertette a letelezett ösztöndíjvesztést. Beszédéből a politikai bizottság megállapította, hogy az eljáró hatóságok a legszelesebb körben felgöngyölítik a szervezkedés frontját. Az ösztöndíjvesztés ügye mielőbb főtárgyalás elé kerül, hogy a nyilvánosság előtt is feltáruljon minden részlete és

akik bűnösök, elnyerjék méltó büntetésüket.

A politikai bizottság ezután személyi kérdésekkel foglalkozott és hozzájárult ahhoz, hogy a Pfeiffer Zoltán lemondása következtében megüresedett igazságügyi államtitkárságra pedig a lemondott Szolnoki István helyére Koszér Nándort jelöljék.

Három ezredest és egy régi politikust letartóztattak az összeesküvés ügyében

Budapesti jelentés szerint az összeesküvés első nagy csoportja ügyében befejezték a nyomozást. Az összeesküvés közül 51-et előzetes letartóztatásba helyeztek. Tegnap őrizetbe vettek három ezredest és egy ismert régi politikust, aki a MEP egyik vezetője volt. A bűnyűr számai most már áttolódta a katonai vonalra a polgári vonalra. Kiderült, hogy régi Gömbös-parti politikusként, imrédista képviselők is voltak.

sól szerepet vállaltak a földalatti mozgalomban. A belügyminisztérium egy-két nap múlva újabb jelentést ad ki a demokrácia elleni szervezkedés részleteiről. — A politikai rendőrség őrizetbe vette Szathmáry Jenőt, a külföldi lap tudósítók szindikátusának elnökét, mert a valóságnak meg nem felelő tudósítást juttatott külföldre az összeesküvésről.

Inflációs hullám Romániában

A Daily Mail bukaresti jelentése szerint Romániában olyan inflációs hullám van kibontakozóban, amely hamarosan megközelíti az elmult magyar inflációt. A lap értesülése szerint egy hónappal ezelőtt az angol font árfolyama 360 000 lei volt, most már ennek kétszerese. Az angol lap jelentése szerint Bukarest tele van

feketézéssel, akik most fejezték be az inflációs szabadságot a leltől és külföldi valutákat vásárolnak. Pillanatnyilag semmi lehetőség sincs arra, hogy Romániában az inflációt megakadályozzák és az élelmiszerek árát hányzával párosult spekuláció következtében az árak óránként emelkednek.

Károlyi Mihály előadást tart Debrecenben a „Magyar-Szovjet Barátság Hete” alkalmából

A polgármesteri hivatalban értekezletet tartottak a „Magyar-Szovjet Barátság Hete” megrendezése alkalmából, aminek időpontja Debrecenben január 18-25 lesz. Az értekezleten résztvett a Vörös Hadsereg kulturális osztályának megbízásából Csabán Örnagy és Mátyás főhadnagy, a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság központja részéről Enczi Endre. A hivatalos előfoglalás miatt távollevő Szabó Kálmán polgármester nevében dr. Hollósy Andor tisztifőorvos üdvözlője a megjelenteket. A közölt öt voltak a pártok, hatóságok és sajtó képviselői, a rendőrség részéről dr. Molnár György alezredes, a kerületi honvédpárancsnok megbízásából dr. Dezső László őrnagy.

Mátyás főhadnagy ismertette a kulturális hét megrendezésének célját, a szovjet-magyar barátság elmélyítését és a főként hosszú ideje át hermetikusan elzárt szovjet kultúra megismerését. Ezen a téren nagy lépést jelent a gazdaság programú hét, mely január hó 18-án délelőtt a Déri Múzeumban megnyitja kiállításával, bélyegkiállításával és „Szovjet könyvek Magyarországon” könyvkiállításával veszi kezdetét. A „Magyar-Szovjet Barátság Hete” alkalmából egész sereg előadás ismerteti a szovjet tudomány, művészet, irodalmat, színházat. Kiemelkedően érdekes többek között Károlyi Mihályt, a második magyar köztársaság elnökének előadása, amit a Csokonai Színházban tart január 25-én, szombaton délután „A magyarországi és a Szovjet-Unió” címen. Hont Ferenc, Hős Béla, Kasán Géza előadása. Az előadások színházi általában a Déri Múzeum előadótermében lesz.

Ellértek a legújabb könyvek!
Kölcsönkönyvtár
CSILLAG könyvkereskedés
Piac-utca 67.

SZÍNHÁZ — MOZI

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Pénteken este. Voronyevs. C. bérlet 24.
Szombaton délután 3-kor: Janika, Filheres előadás.
Szombaton este. Három a kislány. Premier: bérlet 25.
Vasárnap délután 3-kor: Három a kislány. Beletéshet.
Vasárnap este 7-kor: Három a kislány. Beletéshet.

KAMARA SZÍNHÁZ
Szombaton este: Olyan szép, hogy nem is lehet igaz.

Voronyevs
Nagy sikerrel mutatta be Inozé Tibor drámáját a prózai együttes. A darab meséje — a háború forgatagából hazatérő honfitársainkat félti — életünk követelményeire építve, jelenetéről-jelenetre jobban drámaisággal köli le az érzelmi és a közönség kirobbanó tapsa lenyűgözött. A Voronyevs jelentős iradalmi értékeit, a színi, egyenlet stílusát, jó alakformáló képessége színterén erősebb az íróknak.

Körösi Lajos ugránis, mint rendező, úgy mint színész kiváló nyújtott és lelke a darabnak. Megrendő főszerepét Lucy alakította. Danis György megkapó művészetével ölti meg a háborús szerepét. Solti Bécsi epizód figurája ennek a színésznek egyik legszebb alakítása Miklós Klári, Mészáros Lajos, Szabó Samu remek alakításai nagyban elősegítették a sikert. Körtösi Sándor a háború bűnösét mintázza meg hihetően tükörellyel és az igaz művészet leegyszerűsített eszével. Egyszerű, legkisebb mértékű alakítása Kádár Vince nyíltan bírálja. A darab több szereplője tudása legjavát szolgálta szemén az előadást, melynek közönsége lelkében, többször kitapasztotta a szívet.

Bulla Elma és Rátkai Márton vendégjátékú társulat Belezny István direktor, Miklós István művész több estén vendégszerepelt Debrecenben.

Modern Pimpernel A szokásos dícsőre jövekké semmitmondóan hangzók és filmdráma méltatásánál, mely a német Németországban játszók közvetlenül a háború kitörése előtt, Leslie Howard drámája nem propagandafilm: megmutatja ama éreklényű igazságnak, hogy a zselém ereje túl éli az erőszak hatalmát. A Modern Pimpernel biztos kezzel rajzolja meg a német német alakját, anélkül azonban hogy túlságosan az igazságot, hogy a film tényleg bemutatja a megrendő méltóság aratott amely a következő napokon minden bizonytalan fókuszú fog. (Vigszínház)

A FÜGGETLEN IFJUSÁG HÍREI

A Független Ifjúság Politikai Akadémiája január 25-én, pénteken délután 4 órai kezdettel nyílik meg.

A Független Ifjúság Irodalmi pályázatának eredményhirdetése és pályadíjaknak kiosztása e hó végén megtartandó kultúrduletán keretében lesz, amikor a színtársulások csoport egy román szervező darrájt adja elő.

A Független Ifjúság vármegyei vezetőképző tanfolyama január hó 18 és 28-a között lesz Debrecenben.

Az első Ildi Ifjúsági Parlament január hó 15-én délután 4 órai kezdettel lesz. A Parlamenten Öry István Debrecen főispánja, a nemzetgyűlési képviselő és a Független Ifjúság Tanácsadó Testületének elnöke szólnak az ifjúsághoz. A Parlament műsorán szerepel még a külpolitikai beszámoló.

A januári mozielőadások az ifjúsági irodában lehet átvenni.

Rádióműsor

Péntek. 6.30: Feltárási, 6.45: Reggel torna, 7: Hírek, 7.20: Reggeli zené, 8: Az újszülött gondozása, 8.15: Egyveleg, 9: Szalozene, 10: Hírek, 12: Hírek, 12.15: Jazz, 12.45: Képzőművészet, 13: Gyógyzene, 14: Hírek, 14.10: Az emberi szervezet, 14.25: Jazz, 15.15: Rádióiskola, 16: Népdalok, 16.30: A téli oktatás kérdése, 16.40: Állományos mesék, 17.10: Szakkörök híradó, 17.45: Sport, képzőművészet, 18: Gyermekbarátok műsora, 19: A téli oktatás kérdése, 20: Hírek, 20.20: Rádióiskola, 21: Zenei művek, 24: Hírek, Budapesti hírek, 24: Hírek, 24.30: Képzőművészet, 24.45: Hírek, 25.30: Feltárási, 29.45: A felfedezés népköltés, 30: Zenei művek, 30.30: Rádió iskolánk, 31: Hírek, 31.30: Művészetek, 22: Jazz.

Francia csapatok Indoklásban Hanolban nagy veszteségek árán átérték a Vietnamiak gyűrát.

APOLLO MOZI
ALGIR
Charles Boyer és Heddy Lamarr együttes Amerikai filmattrakció
Előadások: d. u. 3, 5 és 7-kor, vas. és ünnepeken 11-kor is. — Telefon: 194.

Károlyi Mihály szerint szükségünk van az angol demokrácia vértömlesztésére

A Magyar-Angol Társaság vascsoráján Károlyi Mihály beszédében hangsúlyozta, hogy Magyarország gazdaságilag, politikailag és földrajzilag közelebb van a kelethez, mint a nyugat-hoz. A múltban a mi nyugatunk sajnos, csak Németország volt. Ennek ellensúlyozására szükség van, hogy a jövőben szellemileg olyan közel kerüljünk Angliához, amennyire csak lehetséges. — Anglia számunkra a demokrácia szimbóluma és nekünk, akik új demokráciát akarunk

építeni, szükségünk van az angol demokrácia vértömlesztésére; ami annál inkább lehetséges, mert az angol demokrácia is népi demokráciává válik. Kíváncsi és hálásan vesszük a Szovjetunió segítségét, de ez nem jelenti, hogy nem akarjuk Anglia segítségét is. Hálásak leszünk Angliának, ha segít bennünket a valóban pozitív demokrácia kiépítésében.

Tíz és százforintosokat hamisítottak

A budapesti III. kerületi főkapitányság elfogta Fonyó Sándor és Vajda Ernő budapesti lakosokat, akik pénzhamisítással foglalkoztak. Száz- és tízforintos címletű bankjegyeket készítettek és a külvárosok különböző helyein

Újra őrizetbe vették Békésgyulán a kiszabadított árdragitákat

A »Szegedi Népszava« közli, hogy a békésgyulai ügyesség épületébe több mint ezer löny tömeg tartott be és az ott őrizetbe szabadonbocsátást követelték. — Mint a lap írja, a rendőrség nem akart fegyverrel felépíteni a tömeg ellen, hanem az őrizetbe vett árdragitákat kiengedték. — A békésgyulai rendőrség vezetője a történetekről jelentést tett az országos főkapitánynak.

Svájci lap a délamerikai magyar emigrációról

Zürich, jan. 9. (MTI) A szász borsodalmi „Voix Ouvrière” hosszabb cikkben foglalkozik a délamerikai magyar emigráció kérdésével. A cikk szerint Magyarországon 30-40.000 személynek kellene bíróság elé kerülnie a németekkel való cimborálás miatt. Ezek egy része magában az országban, más része Ausztriában és Németországban bujkál. Braziliában mintegy 200.000 magyar él, ezek túrú karoknál fogadnak ezt a 20-40 ezer tömeget. Braziliában tekintélyes magyar vagyon is van elhelyezve. Argentínában hasonlóképpen. Az előrelátó Horthy-családnak sikerült a háború alatt hatalmas összegeket juttatni bizalmi emberükhez. Ezt megköszönítette, hogy a fiatal Horthy Miklós a riói követ volt. Most Kálmay Miklóssal együtt Braziliába készült. Istambulban mintegy 100 magasrangú személyiség keresett védelmet köztük Würle János, Ahe-lyett, hogy iparkodnak elfelejtetni magukat, valóságos magyar-ellenes propaganda-irodát rendeztek be. A magyar emigráció egyik fő alakja Barcz György, volt londoni magyar követ, aki általában vendégeivel, a Sigray, Haddik és Széchenyi grófokkal a Habsburg restaurációról álmodozik. Barcz Bessenyei György volt berni követ most párisi kettős újságoknak ír cikkeket. Viti-riolos támadásokat intéz az új Magyarország ellen. Radvánszky báró kezeli a díszidomsz alapot, mintegy 5 millió svájci frank értékben. A volt diplomaták ebből kapják havi illetményüket. Ez az arany jogszertben magyar tulajdon, de jelenleg sajnos Magyarország nem érvényesítheti álláspontját.

A tanítás szüneteltetése

A kultuszminisztérium felhívja a kerületi főigazgatókat és tanfelügyelőket figyelmét a kultuszminiszter, ama rendeletére, amely szerint a nagy hidegek alatt a tanítást szüneteltetni lehet, ha az iskolának megfelelő tüzelőanyag-készletük nincs.

Tovább folynak a szlovákiai deportálások

A szlovák hatóságok január 8-án folytatták a deportálást a komáromi járásban Nagykeszi-ről; a zsilizi járásban Garamvezekéről, Garamtamásdról Lékéről, Orozskaról; a somorjai járásban Vereknéről; Gömörben Rimapfalváról, Rimasimonyról, Gömörföldi, Serkeről, Darnyáról, Gömörpéterfalváról, Geszteréről, Egyházashátról, Vecseklőről és Tajtról. A deportálások általában 20 fős hidegekben folynak

Vigszínház

Debrecenben először!
A szellemes, izgalmas, lebilincselő, művészi angol filmremek:
MODERN PIMPERNEL

Leslie Howard utolsó, felejtethetetlen filmje!
Előadások: 3, 5, 7 órakor.

építeni, szükségünk van az angol demokrácia vértömlesztésére; ami annál inkább lehetséges, mert az angol demokrácia is népi demokráciává válik. Kíváncsi és hálásan vesszük a Szovjetunió segítségét, de ez nem jelenti, hogy nem akarjuk Anglia segítségét is. Hálásak leszünk Angliának, ha segít bennünket a valóban pozitív demokrácia kiépítésében.

Tíz és százforintosokat hamisítottak

A budapesti III. kerületi főkapitányság elfogta Fonyó Sándor és Vajda Ernő budapesti lakosokat, akik pénzhamisítással foglalkoztak. Száz- és tízforintos címletű bankjegyeket készítettek és a külvárosok különböző helyein

Újra őrizetbe vették Békésgyulán a kiszabadított árdragitákat

A »Szegedi Népszava« közli, hogy a békésgyulai ügyesség épületébe több mint ezer löny tömeg tartott be és az ott őrizetbe szabadonbocsátást követelték. — Mint a lap írja, a rendőrség nem akart fegyverrel felépíteni a tömeg ellen, hanem az őrizetbe vett árdragitákat kiengedték. — A békésgyulai rendőrség vezetője a történetekről jelentést tett az országos főkapitánynak.

Svájci lap a délamerikai magyar emigrációról

Zürich, jan. 9. (MTI) A szász borsodalmi „Voix Ouvrière” hosszabb cikkben foglalkozik a délamerikai magyar emigráció kérdésével. A cikk szerint Magyarországon 30-40.000 személynek kellene bíróság elé kerülnie a németekkel való cimborálás miatt. Ezek egy része magában az országban, más része Ausztriában és Németországban bujkál. Braziliában mintegy 200.000 magyar él, ezek túrú karoknál fogadnak ezt a 20-40 ezer tömeget. Braziliában tekintélyes magyar vagyon is van elhelyezve. Argentínában hasonlóképpen. Az előrelátó Horthy-családnak sikerült a háború alatt hatalmas összegeket juttatni bizalmi emberükhez. Ezt megköszönítette, hogy a fiatal Horthy Miklós a riói követ volt. Most Kálmay Miklóssal együtt Braziliába készült. Istambulban mintegy 100 magasrangú személyiség keresett védelmet köztük Würle János, Ahe-lyett, hogy iparkodnak elfelejtetni magukat, valóságos magyar-ellenes propaganda-irodát rendeztek be. A magyar emigráció egyik fő alakja Barcz György, volt londoni magyar követ, aki általában vendégeivel, a Sigray, Haddik és Széchenyi grófokkal a Habsburg restaurációról álmodozik. Barcz Bessenyei György volt berni követ most párisi kettős újságoknak ír cikkeket. Viti-riolos támadásokat intéz az új Magyarország ellen. Radvánszky báró kezeli a díszidomsz alapot, mintegy 5 millió svájci frank értékben. A volt diplomaták ebből kapják havi illetményüket. Ez az arany jogszertben magyar tulajdon, de jelenleg sajnos Magyarország nem érvényesítheti álláspontját.

A tanítás szüneteltetése

A kultuszminisztérium felhívja a kerületi főigazgatókat és tanfelügyelőket figyelmét a kultuszminiszter, ama rendeletére, amely szerint a nagy hidegek alatt a tanítást szüneteltetni lehet, ha az iskolának megfelelő tüzelőanyag-készletük nincs.

Tovább folynak a szlovákiai deportálások

A szlovák hatóságok január 8-án folytatták a deportálást a komáromi járásban Nagykeszi-ről; a zsilizi járásban Garamvezekéről, Garamtamásdról Lékéről, Orozskaról; a somorjai járásban Vereknéről; Gömörben Rimapfalváról, Rimasimonyról, Gömörföldi, Serkeről, Darnyáról, Gömörpéterfalváról, Geszteréről, Egyházashátról, Vecseklőről és Tajtról. A deportálások általában 20 fős hidegekben folynak

Eihalsztották Habsburg József háborus bűnyegének tárgyalását

A budapesti Népbizottság pénteken üzte ki távollétében Habsburg József háborus bűnyegének tárgyalását. Jó forrásból most azt az értesítést kaptuk, hogy a tárgyalást későbbi napon fogják megtartani.

HIREK

Mérséklődik a hideg

Meleg levegő áramlik be Európába nyugatról. Angliában, Franciaországban már jelentősen a 0 fok fölé emelkedett a hőmérséklet.

Hazánkban szerdán sehol sem emelkedett a hőmérséklet higanya a -9 fokon felül. Viszont éjszaka csak Pécs és Baja környéke volt -20 fok hideg.

Várható időjárás péntek estig: Déli, délnyugati szél, felhős, ködös idő. Több helyen havazás. A hideg tovább mérséklődik.

Szombaton lesz ítélet a fekete bérceplők ügyében. A debreceni törvényszék szombaton, január 11-én folytatja Góczy József és társai bűnügyében a fő tárgyalást.

Az iparügyi miniszter újra megállapította az iparfelügyelői kerület beosztását. Eszerint a debreceni iparfelügyelői kerületbe tartozik: Debrecen Hajdú megye és Bihar megye Sarkad, Sarkadkeresztúr, Kötégyán és Mélykerék községek kivételével.

Meghalt Ábrahám Pál zeneszerző Amerikában. Ábrahám Pál egyike volt az utolsó két évtized legtehetségesebb operettkomponistáinak, különösen „Az utolsó Verebély lány” és a „Bál a Savoyban” c. operettjei arattak emlékezetes sikert.

GYASZROVAT

Tóth Mária dohánygyári nyugdíjas 66. évében elhunyt. Temetése szombaton délután 2 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Patai utca 16. Bartha temetkezés.

Ary József és Ary Lajos mély fájdalommal tudatják, az őszes rokon-ág nevében is, hogy a nagyon hűvös testvér, pártatlan gondozó

Ary Róza

f. hó 8-án visszaadta jószágos felkelő Teremtőjének. Temetése szombaton délután 2 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a református egyház szertartásáért.

Minden külön értesítés (gyászlap) helyett. — Gebauer temetkezési vállalat.

Özv. Kozma Ferencné

75 éves korában elhunyt. Temetése szombaton 3 órakor lesz a II. A. ravatalozó terméből a ref. egyház szertartásáért. Gyászolják: szerető gyermekei, unokái, dédunokái, menyei, veje testvére, a kiterjedt rokonság, jóismerősei és jószomszédai. Lakás: Szotyori utca 8. Gebauer temetkezési vállalat.

Özv. Kovács Józsefné

86 éves korában elhunyt. Temetése szombaton 2 órakor lesz a II. B. terméből református szertartással. Lakás: Miklósi utca 9. sz. Temetését Csurka temetkezés rendezi.

Javult a szénhelyzet

Tizenhárom vagon szén befutott

A debreceni villágítási vállalat az elmúlt napokban ismét nehéz helyzetbe jutott a szénszállítmányok késedelmes érkezése következtében. Szerda este, egy városrész kivételével, a város sötétbe borult, mert a szén teljesen elfogyott a villágítási vállalatnál s nem tudták még a korlátozott áramszolgáltatást sem ellátni.

Tegnap a helyzet javult: 13 vagon szén érkezett Debrecenbe. — Ez a mennyiség három napra elegendő a csökkentett áramszolgáltatásra.

Debrecen villanygyára erre a hónapra 2000 tonnára kapott kiutalást. Ha a szállítmányok rendszeresen, folyamatosan érkeznének, baj nem lenne. Időjárási nehézségek miatt azonban a szállítmányok el-elmaradnak.

Szabó Kálmán polgármester hétfőn Budapesten tárgyalni fog a szénkontingens felemeléséről. Ezt az elmúlt hónapban Debrecennek kilátásba helyezték.

Citromfa Debrecenben

A városi kertészetben évtizedek óta gondoznak egy öreg citromfát, amely egy-két évi időközben szép tenészt hoz. Az idén a debreceni citromfa újra hozott gyümölcsöt, ezúttal keveset, mindössze négy darabot. A termésből három darabot a kertészet eljuttatott a városházára, négy darab pedig a fán maradt, mert még nem ért be teljesen.

A citromfának érdekes története van. Ezelőtt mintegy 50-60 évvel ezelő híres debreceni kertész, Fazekas János magról tenyésztette ki. Pár év múlva a nagykárolyi Károlyi grófok országosbíró úveg-házából hozott citromfa ágából oltotta be a kiváló debreceni kertész. A fa nagy gondozás mellett szépen fejlődött, gyönyörű lombot nyert s mikor első gyümölcsöt hozta, csodájára járt a város közönsége a kertészet üzemébe, ahol kiállították. Az esztendők mulásával a citromfa nagyszerűen megerősödött és volt olyan év, amikor száz darab citrom termett.

Az első világháború után a citromfa a városi kertészet pálmaházába került. Szakszerűen és féltő gondozás mellett fejlődött tovább és hozta két-három évenként a gyümölcsöt. Rendszerint télen értek be a debreceni citromok, melyek legtöbbször szép sárgára értek meg a pálmaházban. Sajnos az elmúlt háború nagy kártevésével nem kímélték a városi kertészet nagyeredi telepét sem. A bombázások során az üvegház gyönyörű ritka, délszaki növényei is javarészt elpusztultak. Érdekes, hogy a citromfa az elszáradt károk mellett csaknem épségben megmaradt. A kertészet nagy gondot fordított rá, hogy termékenységét megővje. A háború után a harmadik télen meg is hozta a gyümölcsöt, habár csak keveset, de az eredmény azt mutatja, hogy a fa életképessége megmaradt s lehet, hogy legközelebb szép termésrel fogja meghálálni a kertészet dédelgető ápolását.

Megkezdődött a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara gyümölcs és kertgazdasági tanfolyama

Folyó hó 7-én vette kezdetét a Kamara rendezésében megtartásra kerülő négyhetes gyümölcs- és kertgazdasági tanfolyam. Az évenkéntes iskola főbiznisi tantermet teljesen megújította a szépszámu hallgatóság. Kulow Imre kamarai igazgató megnyitó beszéde után a gyümölcsfavédelemről nyert oktatást a hallgatóság. A tanfolyam minden hétköznapon folytatódik. Előadó: Pál Ferenc városi kertészeti felügyelő, P. Gyulás Endre okl. kertész, Balla Gábor városi kertész, Párkányi Margit baromfi-tenyésztési szakelőadó és a Kamara szakelőadó. Az előadásokban változatos tanfolyam keretében a gyümölcstermesztés, gyümölcsfavédelem, zöldségtermesztés, kőzettermesztés és baromfi-tenyésztés, stb. terén nyer a hallgatóság ingyenes elméleti és gyakorlati oktatást.

Elítelt árdragítók

A debreceni törvényszék uszora-birosga csúfirtókön két ügyet tárgyalt. Boldog Gaborné debreceni, Möriz-utcai fűszerkereskedő azért került a bíróság elé, mert a vád szerint Szabados Jánosnénak a paprikát 12 filler helyett 24 fillerért adta dekánként. Boldogné azzal védekezett, hogy tévedés áldozata lett, az édes, finom, drágább paprikát adta az olcsóbb paprika helyett; zacskócsere történt, a drágább paprika került az olcsóbb paprikát elűntető zacskóba. — Az uszora-birosga szakértőt hallgatótt ki, majd megállapította Boldogné bűnösségét és 500 forint pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős. — A másik ügy vádlottja öz. P. Nagy Jánosné hajdusoboszlói asszony volt, — aki a fohagyományt adta a megengedettnél drágábban, 2 forint helyett 14 forintért. Az uszora egyes bíró P. Nagy Jánosné egyhónapi fogházra ítélte; ezenkívül 100 forint vagyonilag elégtelt kell fizetnie és az ítéletet dobszó útján is közzé kell tennie lakóhelyén.

A Magyar-Román Társaság közleménye a nagyváradi vásárról

Budapest, jan. 9. (MOT). Az utóbbi időben ellenőrizhetetlen forrásból származó hírek jelentek meg, amelyek már adatokat közölnek a nagyváradi vásárról. A Magyar-Román Társaság újból felhívja a közönség figyelmét, hogy ne adjon hitelt ezeknek a híreszteléseknek. A nagyváradi vásárra vonatkozólag a valóság az, hogy az ügy jelenleg tárgyalás alatt van és a tárgyalások befejezéséig semmiféle felvilágosítást adni senki nem illetékes.

Miért késnek a vonatok

Amióta a hideg időjárás beköszöntött, a vasúti közlekedésben nehézségek állottak be. Csütörtökön reggel a Budapestre jövő személynvonat öt óra késéssel érkezett meg Debrecenbe. De nemcsak a személyn-, hanem a gyorsvonatok is késnek. A vasutasok szerint a gyenge minőségű szén miatt a kazánokat állandóan tisztítani kell s ez okozza a vonatok késését.

A debreceni gazdák bálja

A Független Kisgazda Párt debreceni szervezetének gazdatagozata vasárnap este 8 órai kezdettel farsangi bált rendez az Arany Bika összes termében. A békebeli batusbálók hangulatában találkozik vasárnap este a város és a környék gazdája, hogy a zenekarok patogó játékára egy vidám farsangi éjszakát töltsön az Arany Bikában. A rendezőség a Gazda Bálra ezúton is meghív és szeretettel elvár minden párttagot és pártkülönbség nélkül minden földmívelőt. Jegyek elővételeiben a tikárságon kapható délelőtt 10 órától 12-ig.

MEGHÍVÓ

Debrecen és Vidéke Ácsmesterrek Anyagbeszerző, Termelő, Értékesítő Szövetkezete f. hó 15-én délután 3 órakor tartja évi rendes közgyűlést, amelyre a szövetkezet tagjait meghívja.

Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. Zárómadás tudomásul vétele. Tiszttakar felmentése. Tiszttakar választása. Indítványok. Alapszabály módosítása. Jövő évi költségvetés megállapítása.

Huszonnyolc tisztviselőt vettek vissza a városházán

Tegnap megérkezett a debreceni városházára a visszavett tisztviselők névsora. 28 tisztviselő nevét tartalmazza. A tisztviselők valamennyien jelentkeztek már szolgálati feltele, mert az egyéni értesítés már előbb megjött.

A visszavett névsora: Nagy Imre lakáshivatali mb. vezető; Lőkös Károly világítási vállalati üzemvezető; Végh Józsefné áll. napidíjas; Nemethi Sándor műszaki tiszt; Kapusi Imre nyilvántartó; Bősörményi Géza irattartó; Korondán György segédnyilvántartó; Bányai István I. oszt. közigazgatási fogalmazó; Balogh Kálmán főszámvevő-helyettes; Szánthó Zoltán nyilvántartó; Kalenda Lóránt műszaki

tanácsnok; Nagy Lajosné ideiglenes kisegítő munkakerő; Poroszlay László tanácsnok; Zétegyi Gyula adóvégrehajtó; dr. Szabó Gyula tanácsnok; Nagy István városi mérnök; Hórovák István közüzemügyi hivatali intéző; Akos László útor; Zilahy Sándor adóellenőr; Báhori József lakáshivatali vezető; Sándor Béla adóellenőr; Eröss Sándor népjóléti hivatali igazgató; Bencsik László segédnyilvántartó; Volth István adóellenőr; Sarkadi Károly adótitkár; Vargha Endre számvevőügyi főtanácsos; Kotrás Gábor kisegítő munkakerő; Pushtás László kisegítő munkakerő.

A nagyléteai járást csatolják Hajdú megyéhez

Tegnap délelőtt népes küldöttség járt a vármegyeházán. Nagyléteaiak voltak, akik a községi képviselőtestület határozatából kérték Torma Kálmán alispánt, támogassa őket abban a törekvésükben, hogy a nagyléteai járást a földrajzi, közlekedési és gazdasági viszonyok miatt Hajdú vármegyéhez csatolják. Torma Kálmán alispán támogatását helyezte kilátásba, eljár a minisztériumban, hogy fogadják el a nagyléteaiak kérését s csatolják Hajdú vármegyéhez a nagyléteai járást.

A nagyléteai járási küldöttség felkereste lapunk szerkesztőségét is. Elmondották, hogy a nagyléteai járás nyolc községe kéri a Hajdú megyéhez való csatolást, mégpedig: Nagyléte, Vértés, Monostorpályi, Hosszupályi, Kokád, Almós, Bagamér és Ujléta. A küldöttségben valamennyi demokratikus párt képviselője jelen voltak: Fekete Lajos a Kisgazda Párt járási elnöke, Szalónai Alajos a Szociáldemokrata Párt, Soós Gábor a Paraszpárt és Molnár Sándor a

Kommunista Párt járási képviselője. A küldöttség tagjai magukkal hozták a nyolc község Nemzeti Bizottságainak és képviselőtestületeinek idevonatkozó kérését.

A küldöttség tagjai kifejtették, hogy lejtönossága érdeke jár-dék a nagyléteai járás, vagyis az említett nyolc község lakosainak ahhoz, hogy a községeket Hajdú vármegyéhez csatolják. 50-60-70 kilométerre vannak ezek a községek Bereitvőújfalutól, a jelenlegi megyei székhelytől. Vonat közlekedés nincs arra fel és így minden ügyes-bajos utunkban a szaksós utat kell igénybevenni, amire pedig a mezőgazdasági munkánál volna nagy szükség. Debrecen felé viszony két irányból is van vasúti összeköttetés, úgyhogy már csak ebből a szempontból is a Hajdú megyéhez való csatolásuk igen szükség-szerű.

Magunk részéről is a legmelegebben pártoljuk a nyolc község kérését, amely valóban köz-érdeklő.

Egy hónapja működik az árelenőrző csoport

Az árelenőrző csoport december elején kezdte meg működését. Egyhónapos munkájuk eredményéről most Kaldor Elza, a csoport vezetője terjedelmes jelentésben számolt be Öry István főispán-közlekedési kormánybiztosnak.

A jelentés szerint az árelenőrzők egy hónap alatt 120 textilesel 675, 400 fűszeresnél 1036, 20 cipőkereskedőnél 172, 15 festékesnél 94, 20 vasárúsnál 43, — 25 bórésnél 112, 30 illatszernél 39, 4 műszaki kereskedőnél 18, 6 cukorkakereskedőnél 47, 120 hentesnél 668 alkalommal s végül iparosoknál 1945 alkalommal; összesen tehát 4347 alkalommal tartották árelenőrzést. Emellett állandóan folyik a piacok, országujak ellenőrzése is.

45 szabálytalanságot, árdragítást fedeztek fel. 14 ügyben már a bíróság ítéletet hozott s a vádlottakra összesen 13 hónapi szabadságvesztés büntetését és 4000 forint pénzbüntetést szabott ki. Az árelenőrzés hatása minden vonalon érezhető. Többek kö-zött abban is, hogy a kereskedők a nehezen beszerezhető árukat nem szerzik be illegális felárral.

Elfogta a rendőrség a börtört betörőt

A debreceni 1. számú börtört munkaszünetkezett helyiségébe a múlt évben több alkalommal betörtök és nagyértékű börtört lop-tak. A rendőrség nehéz büntető-csoportja most kérekerítette a háromtagú betörőbandát, akiknek a kihallgatását megkezdték.

A tettesek nevét a nyomozás érdekében egyelőre nem hozzák nyilvánosságra, mivel több mint húsz orgazda után is nyomoz a rendőrség, akiknek a börtört betörők a lopott börtört eladták.

Ezreket csalt ki tüzelőre

Tömegesen érkeznek feljelentések a rendőrségre Kovács István Nyomtató utca 10. szám alatti lakos ellen, aki eddig több, mint 30 panaszos feljelentése szerint kö-panzasos forintot csalt ki azzal, hogy fát, szenet szállít le és sem a pénzzel nem számolt el, sem a tüzelőanyagot nem szállította le. A rendőrség felhívja azokat a káro-sultakat, akik még nem tettek feljelentést, hogy a rendőrség I. emelet 52. számú szobájában jelentkezzenek.

Mosott rongyot vesz lapunk nyomdója.

Gulyás Zoltán-ny. 1. (Bírók utcán)

Rádiócsövek, csillárok, szakszerű rádiójavítás. ELEKTROMŰSZAKI DEBRECEN Csapó-utca 13. szám.

Irógépet elad-vesz HURAY, Iparkamara

